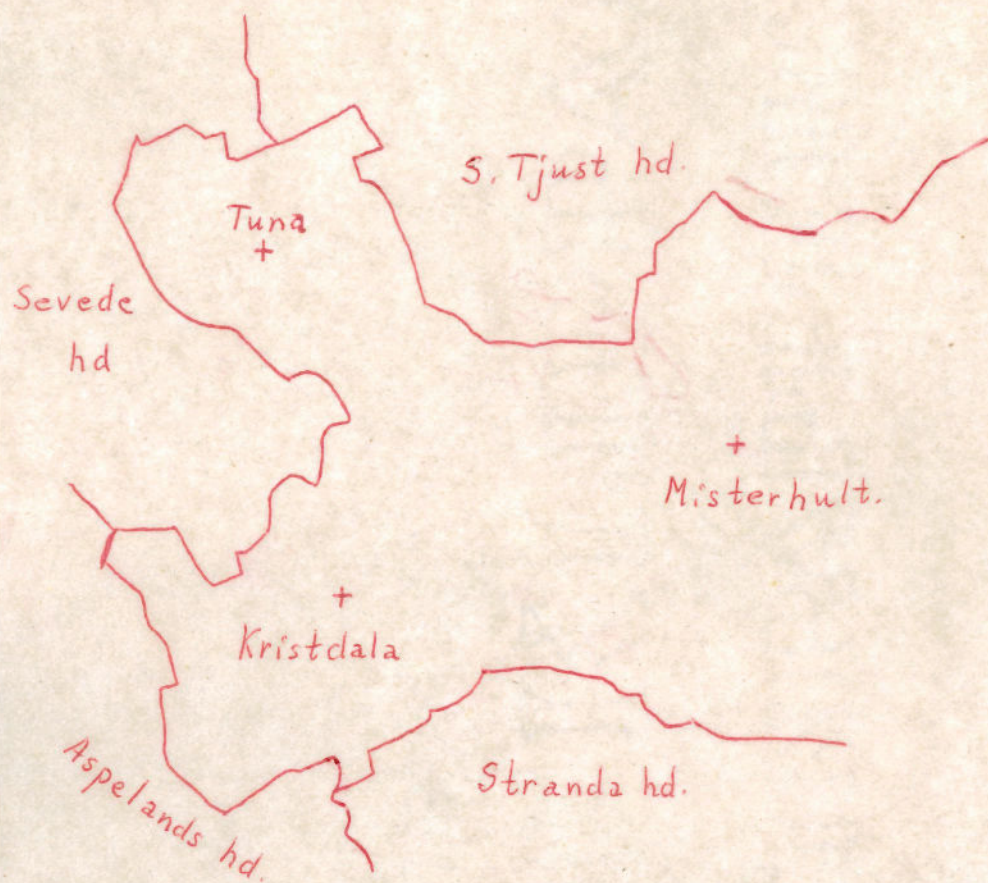

Tunaläns hd.

MISTERHULTS - DRÄKT.

Överdel: Lika som Sevede.

Kjol: rostrött fyrskäft ylle. Sydd likadant som Sevedes. Längd 87 cm, fäll 6 cm, vidd 2,34 m.

Förkläde: Varp svart (el.mörkblått), vitt och rött. Inslag vitt. Mönstervävt i längsgående ränder. Midjelinning 2 cm bred. Rynkning 30 cm. Längd 84 cm. Fäll 5 cm. Midjeband 3,8 cm.

Schal: Lika som Sevedes.

Livstykke: Sytt lika som Sevedes. Varp svart, 14 tr/cm. Inslagsordning: 10 tr. svart, 3 tr.grönt, 4 tr svart, 3 tr. grönt, 4 tr. svart, 3 tr.grönt, 4 tr.svart, 3 tr. grönt, 4 tr.svart, 3 tr.grönt, 4 tr.svart, 8 tr.grönt, 4 tr.svart, 3 tr.grönt, 4 tr. svart, 3 tr.grönt, 4 tr.svart, 3 tr.grönt, 4 tr.svart, 3 tr.grönt, 4 tr.svart, 3 tr.grönt. Inslaget 6 cm brett.

Mössa: Rött siden med broderier i kedjesöm (tambursöm), nackrosett av dubbelvikt siden (4 cm bredd), rosetten 22 cm, nedhängande band (10 cm) uppklippta i mitten för att undvika att sidenet trasmar sig. Stycke av träd tyll (9 cm brett) med smal fäll ytterst.

Litteratur från Tunaläns lfd.

M. G. Craelius: Beskrifning öfver Tunaläns, Sefvedes
och Isbolands härader 1772. (se Svede lfd.)

Evnefolkens, allmogens hustrur och döttrar, bruka överallt mösser av
kroon, satin eller silfventyg, till huvudbonader, jämväl binda de kläden över ha-
vudet och under bekken, som kallas förstekläden; men en del bruka ett stycke över vi-
dfröet ett kläde knytes i nacken, som kallas knyteklaide. Och bruka endast piger,
när de vid brudvigningar skola följa bruden å kyrkan, och vid det tillfället kallas
brudpiger, hvart huvud, då håret flätas med band av flera färger, med vilka kullen
även övertäcket, på det sätt, att det uppvecklade och omflätade håret, ser ut som
en krona och de på kullen bepfästade band såsom en liten krona; helst en tillfälle
gives, pärlor och annat glittrande, även smellan banden inästlas. Denna huvudprydnad synes
synas vara en kvarleva från äldste tidens bruk. Halskläden brukas av silke, bomullsty-
g, damot, drill, alassing, skivduk eller annat linne, vilket de föräldnare bepfästa med
ett färgyllt silverapenns, merendels gjort som ett hjärta, med en liten färgyll
krona över, eftersom ett sådant, ett par handskar, som äro pryddas utsydda med silke,
ett halskläde, en psalmtek, och några almar alassing äro de vanligaste begåvningar,
som en frälsman förärrar sin fästas, så snart de blivit trelovade. Tröjor bruka de föräld-
nare av satin, kläde, sars, samt liv-stycken av satin sammetletter och stoffer, så väl som
hemavväda tyger vilka senare äro nästan vaskrare än stoffer.
Kjortlar bruka de även av kläde, merendels rött eller grönt, och satin av åtskillig färg.
De mindre föräldnare bruka hemavväda tyger merendels sars till tröjor och kjortlar,
men smellan vadmal till annat än slitkläder. Livstycken förskaffa de sig gärna, sådana
som de föräldnarens, och skall uti en del socknar, livstycket vara vid pass en tum
längre än tröjan, att det så synas under då tröjan är igenknäppt. Kjortlarna göras
med täta fällar, så att de äro anseeligen vida, och pressas merendels fällarna, så att
det äro veck vid veck på kjortlen.
Förkläden brukas av cattun, randig hemavväda nattelduk och alassing.
Om allmogens klädekläder här i orten i anseende därtill, att de prunka av åtskilliga
färger, skola kallas yppiga, så måste man likväl medgiva, att en sådan yppighet, icke
är skadlig; ty så snart klämningen har en annan färg än den vanliga grå vadmalet, värdes
och äktas den långt mera, så att älderstigna personer merendels hava samma kläder
som de haft medan de varit drängar och piger, vilka vid deras död, delas smellan
deras barn, såsom en betydande egendom, när de grå vadmalskläderna, änskönt ofta bli
bättre än de färgade, därmed föräktas. Således bör ingen missunna allmogens denna
prydnad, som befordrar aktsamhet och renlighet.

Förteck till ett landskaps beskrivning ~~en~~ uti en berättelse om
Tonaläns, Sefvede och Asbelands häraders fögderi uti Calmar höfdingedöme af fögde-
riets häradsfogde, Magnus Gabriel Cres lius år 1772. (originalupplagan tryckt i
Calmar år 1774).

sida 219.

Liksom språket förändras sockenvis, i anseende till dialekt, uttal, så förändras även
klädedräkterna.

Skärvarlarna i Kisterfult äro merendels klädda som Slänningarna, med korta tröjor
och vida byxor av vadmal, skinn eller kläde. Men bönderna som bo på fasta landet, bruka
rockar och västar av vadmal eller kläde, samt byxor av ordinär vidd. En sådan kläde-
dräkt är mest bruklig öfver hela fögderiet, dock kan den som är van därvid, merendels
av ~~maximant~~ rockens eller tröjans snitt eller skärning, längd eller korthet, se i
vilken socken, ^{den} ~~samma~~ kläder brukar är hemma. Såsom t. ex., en Werserumsbo kännes
merendels igen på sin långa rock, som är sydd på samma sätt som brukas nästan överallt
i Östra härad och Jönköpings län. En Christdalabo på sin tröja och kullmössa o. s. v.
Allmänaste färgen är grå, men annars brukas nu merendels till högtidskläder svart,
grön brun, mörk eller ljusblå, samt askfärgad, av kläde eller vadmal, som var och en har
råd till, och brukas nu merendels knappar å alla rockar och västar, antingen av mäs-
sing, metall, eller överklädda med kläde. I grå vadmalkläder sättes merendels knap-
par klädda med grönt, blått eller brunt vadmal, och göres då uppslagen och knapphål-
len av samma slag, som knapparna är klädda med

C. A. Carlsson. Prof. em. Kristhala. M. 1900. sid 41
 Hvar andra fjordela orden i slut tillä pa att förhåll
 Kristhala. Hvar pa meningarna till tillä med den
 pa andra till fjordela. Den för Kristhala. Andra lång
 i fjordela ordendeliga och ordendeliga (Coelius 2. 41)
 för men det är en grada ofta. Däromt hafva de grada
 fjordela. Hvar af alla denna fjordela med
 fjordela. Hvar fjordela, och alla fjordela
 fjordela. Hvar fjordela, och alla fjordela

Wiederholtschaden.

Röd kjöl, svart och grönsandigt
kärlekske, vit skynklöja.
Färbade långsandigt, mörta
röd med lyllgröna. Gröna
slumpas, vit broderad
schal.

Tunnilän

263.444

Rock, svartmelerad stampad vadmal, holstarens
fodrad med gråmelerat halvylletyg

Kristdala
Höckhult

- " från kataloglapp: Längd mitt bak 120 cm, ärmlängd 67 cm.
Ärmbredd bak 46 cm, kragens bredd 16 cm.
Vidd nertill från sprund till framkant 91 cm.
Av svartmelerad stampad vadmal, holstarens, 2 framsyften
2 baksyften, 1 kil i vardera sidan, sprund bak. Kläde
med slag, inskrämsa fickor med ficklock, dubbelknäppt,
isydd ärm, skuren i två delar med dubbla sticlningar
nertill, i ryggen sleif med två knappar och knäpphål,
rester av uppdragsningshank av brunt bomullstyg, fodrad
med gråmelerat halvylletyg med svart bomullsgarn i varpen
och grått allgarn i inslaget, byggt.
Har tillkört Karl August Herling f. 1842. Han har vävt tygerna
som ingår i rocken. Farbror till givaren och bodde på samma gård.
I sykehuskaran var han yngst och gick ej i skolan som de äldre
bröderna, förblev ungkarl, stannade hemma. Hade arrendator som
"bruka te hälften" - "Han kände särr å ost, han va allehanda,
han va kodoktor blann annat. Han va mycke humoresk".
Rocken sydd av skräddare Ludvig Höfdahl, Kristdala, död på 1940-talet

Kalmar slott.

22717. Manshatt fr 1800 talet av 1600 talsbyp Bankhult.

Regnellsgården.

Erik Luthander: Manshatt av gråbrun felt, vidbrättad
med tvagt uppsätbörda brätten, rund kulle. Foder av
bunt stekt linne, sveppen och hakband av
läder. Bondehatt slott. 1800-talets början (sbs.
smällfodret) skuren 1600 talsplagg. Givn av
frih. C. G. von Rotendorff, Bankhult.

Tunatans led
Kisthale

Kulturm i Lund.

KM. 1,295.

Fingervantar, ett par vita, stickade av fluffigt garn.

Kalmar slott.

- 18.481 Dräktmodell. Utan rocka. De olika plagg som
höra till den kvinnliga Västervikdräkten,
sådan denna rekonstruerats vid Norra Kalmar
läns hemslöjd. Skubb. Röd kjöl. Grönaktigt
livstycke. Förkläde, rutigt, randigt. Skjörte.
Byxor. Duk. Mörta. Inköpt 1940 från
Hemslöjden i Västervik.

Manlig Aspelandsdräkt.

Väst: 2-radig med 4 små tennknappar, som knäppes samt kan även knäppas tät i halsen. En krage som är 6 cm hög, är stående och sluter framtill 2 cm framför översta knappen. Slaget är $8\frac{1}{4}$ cm brett i överkant. Öppningen mellan kragkanten fram är 5 cm. Knappavstånden är upptill 11 cm och nedtill 5 cm, allt räknat från framkanten. Avstånden från knappen uppe vid halsen och första knäppknappen bör vara dubbelt så långt som mellan de övriga. Västen sluter vid midjan med cirka 3 cm. Längre framstycken mitt fram. I ryggen som göres utan mittsöm är spänntampar som är $5\frac{1}{4}$ cm breda och slutar med 9 cm mellanrum. I spänntamparna göres 2 snörhål i varje. Kragen avfodras ~~maxsammansatt~~ så att samma tyg som yttertyget är framtill och vit domestik i mitten. Ryggen är av hellinneväv oblekt, 2 fickor, stolpfickor på västen. Tyget i västen är tvärrandigt, kragen och stolpfickorna tages med stående ränder. Västen avfodras med blekt vit domestik eller hellinne.

Byxor: Egentligen av gulbrunt sämskat skinn. Lämnen går parallellt med midjebandet, 3 cm nedanför linningen. Lämnen knäppes med 5 knappar, en i mitten samt en i varje hörn och en mittemellan. Midjebandet knäppes med 2 st knappar och den tredje fram är ovanför lämnen. Baktill i midjebandet göres 3 st snörhål i var sida samt sprund i byxorna på cirka 4 cm med en öppning i midjebandet på 5 cm, därunder sättes en ofodrad bit av byxtyget. Nedtill göres ett 4 cm sprund samt i linningen en tunnel för ett band som går runt benet. Inga knappar. 2 st veck på frambyxan för plats för knä.

Skjorta: Av hellinneväv. Ståndkrage som går ovanför västkragen och framför kragöppningen med cirka 1 cm. Ingen bradyr.

Strumpor: Helkita yllestrumpor.